

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен "доктор" по: област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност Икономика и управление (селско стопанство)

Автор на дисертационния труд: Ерблина Рахим Пира
задочен докторант към Факултет по Икономика при Аграрен университет, гр.
Пловдив

**Тема на дисертационния труд: „ИКОНОМИЧЕСКИЯТ РАСТЕЖ КАТО
ФАКТОР ЗА УСТОЙЧИВО ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ - НА ПРИМЕРА НА
РЕПУБЛИКА КОСОВО“**

Становище от: проф. д-р Румен Иванов Отузбиров, от катедра Мениджмънт, Стопански факултет, Тракийски университет, Стара Загора, област на висше образование: 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление: 3.7. „Администрация и управление“, научна специалност: „Организация и управление на производството (управление на качеството)“, определен за член на научното жури със заповед № РД 16-548 от 25.06.2020 г. от Ректора на АУ Пловдив.

1. Актуалност на проблема.

Представеният дисертационен труд разглежда един не само актуален, но и най-вече значим за Република Косово въпрос, свързан с влиянието на икономическия растеж върху устойчивото икономическо развитие на страната. Важността на този проблем е обоснован от автора, както в увода, така и в цялостното изложение.

2. Цел, задачи, хипотези и методи на изследване.

Целите и поставените задачи за тяхното постигане, са точно, ясно и логически свързано формулирани. Правилно са посочени и обектите на изследване – икономически фактори, социални фактори и фактори на околната среда, които са диференциирани със съответните променливи. Представените изследователски проблем и хипотези са точно и критично свързани с целите на изследването, което е предпоставка за намиране на правилни отговори по отношение настоящето и бъдещо икономическо развитие на Република Косово. Методическият апарат, приложен в дисертационния труд, е избран адекватно на целите и обектите на изследване и съчетаващ системен подход с исторически, индуктивен и дедуктивен методи, като водещо е използването на корелационен анализ, PEST и SWOT анализи. Въпреки срещнатите ограничения е използвана е богата информационна база, както и проучвания на докторанта.

3. Онагледеност и представяне на получените резултати.

Съдържанието на дисертацията е добре структурирано и балансирано. Достигнато е необходимото съответствие между отделните части на изследването, като акцентът е поставен върху проучване състоянието и възможностите на факторите за икономически растеж на Косово.

Дисертационния труд е представен на 165 страници. Резултатите са отразени в 40 таблици, 22 фигури, както и много информация в самия текст. Използвани са значителен брой литературни източника - 259, от тях 232 бр. са публикации на автори в отделни монографии, статии, обзори и анализи, както и 27 източника на информация от банкови, държавни и публични институции.

4. Обсъждане на резултатите и използвана литература.

Дисертационния труд е логично структуриран във въведение и четири глави. Въведението третира накратко проблематиката, целите, задачите, подходите и очакваните резултати. В първа глава, авторът е представил в теоретичен аспект, концепцията за устойчиво икономическо развитие, факторите и съответните променливи на икономическия растеж, проучени са разликите и връзките между растежа и икономическото развитие, накратко е представена характеристика на макроикономическите параметри на Косово. Във втора глава е представен и аргументиран методичния инструментариум. Особено ценно за мен е използването на корелационния анализ, което е позволило точното установяване на взаимовръзки между отделните проучвани променливи. Съобразно проучваната тематика и спецификата на етапа на развитие на Косово е предложено използването и на PEST и SWOT анализи.

В трета глава са представени и дискутирани резултатите от направените количествени и качествени анализи. Разработен е подходящ емпиричен модел за дефиниране на количествените променливи. На тази база са изразени коефициентите на взаимозависимост между определените измерители (Пирърсън-корелация) и отразена връзката им с икономическото развитие. Установено е, че не всички прогнозирани зависимости се потвърждават.

От интерес за качествения профил на дисертационния труд са проучваните четири групи фактори на PEST анализа – политически, икономически, социални и технологични. Те показват настоящето състояние и очертават въздействието им върху икономическия растеж и последващо развитие на Косово. Подобаващо голямо място е отделено на политическите фактори – стабилна политическа система, законодателство, защита на бизнес и обществени интереси. Правилно са представени и анализирани важните за държавата икономически и социални фактори.

Добро продължение на качествената оценка в труда, са представените и дискутирани характеристики от SWOT анализа. Детайлно и коректно са представени слабите страни – безработица, бедност, образование, търговски баланс. Акцентирано е върху възможностите, които предполагат преките чуждестранни инвестиции, както и значението за развитие на селското стопанство. Много сериозно и належащо е подчертана заплахата от отделянето на вредни емисии, като фактор за устойчивото екологично и стопанско развитие.

Сериозно достижение на докторанта е използването на голям брой

литературни източници. Това е позволило да се проучи опита на много автори, да се търсят и прилагат успешно конкретни подходи за оценка и анализ по представената проблематика.

Въз основа на цялостното проучване, в заключителната част на дисертационния труд, са направени обширни и в по-голямата си част, стойностни препоръки. Те могат да имат своето определено място в настоящата и бъдеща дейност на самия автор, но най-вече при създаването на нова стратегия за устойчиво икономическо развитие на Република Косово.

5. Приноси на дисертационния труд.

В дисертационния труд и в автореферата не са посочени приноси.

6. Критични бележки и въпроси.

Представеният дисертационен труд позволява да бъдат формулирани, както научно-теоретични, така и практико-приложни приноси. Това би позволило да се подчертаят значимостта и достойнствата на разработката.

7. Публикувани статии и цитирания.

По тематиката на дисертационния труд са публикувани три статии, които потвърждават, както интереса, така и възможностите на автора.

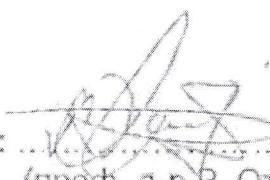
Представеният автореферат в пълна степен отразява обективно структурата и съдържанието на дисертационния труд.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Въз основа на научените и приложените от докторанта, различни методи на изследване, правилно изведените експерименти, направените обобщения и изводи считам, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение, което ми дава основание да го оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО**.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително и да присъди на Ерблина Рахим Пира образователната и научна степен **“доктор”** по научната специалност Икономика и управление (селско стопанство).

Дата: 30.07.2020
гр. Стара Загора

ИЗГОТВИЛ
СТАНОВИЩЕТО:

(проф. д-р Р. Отузбиров)